

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

CURSO: 2º CICLO EDUCACIÓN INFANTIL

ANO ACADÉMICO: 2021/2022

CENTRO: CEIP DE AGOLADA

ÍNDICE

1. Introducción	páx. 2
2. Contextualización	páx. 2
3. Competencias	páx. 3
4. Obxectivos	páx.5
5. Contidos	páx.9
6. Criterios de avaliación	páx.23
7. Procedementos de avaliación	páx.25
8. Instrumentos de avaliación	páx.26
9. Metodoloxía	páx. 26
10. Recursos didácticos	páx.27
11. Atención á diversidade	páx. 28
12. Concreción do Plan TIC e do Plan de Convivencia	páx. 29
13. Actividades complementarias e extraescolares	páx. 29
14. Procedementos para avaliar a propia programación	páx.30

1. INTRODUCCIÓN

Para a elaboración da programación didáctica do segundo ciclo de Educación Infantil do CEIP de Agolada tivemos en conta, en todo momento, a lexislación vixente, destacando especialmente o *Decreto 330/2009, do 4 de xuño, polo que se establece o currículo da Educación Infantil na Comunidade Autónoma de Galicia* e a *Orde do 25 de xuño de 2009, pola que se regula a implantación, o desenvolvemento e a avaliación do segundo ciclo da Educación Infantil en Galicia*, así como a *Orde do 19 de maio de 2021 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2021/22 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia*.

Consecuentemente, a redacción da mesma inclúe tanto os elementos prescritivos do citado decreto de currículo como os de carácter orientador, facendo fincapé nas competencias básicas e na importancia de iniciar ó noso alumnado na súa adquisición dende o comezo da escolarización.

2. CONTEXTUALIZACIÓN

Contorno

O Concello de Agolada está situado no centro xeográfico da nosa comunidade, no extremo Nordeste da provincia de Pontevedra. Pertence xunto con Lalín, Rodeiro, Dozón, Silleda e Vila de Cruces á Comarca do Deza. Agolada limita ao Norte co río Ulla ao Sur con Rodeiro e Lalín, ao leste con Antas de Ulla (Lugo) e ao Oeste coas terras de Vila de Cruces. Ten unha poboación de preto de 4000 habitantes que viven distribuídos nas vinte e catro parroquias de Concello.

É unha zona eminentemente agrícola e gandeira aínda que o sector servizos e a industria téxtil acaparan cada vez máis traballadorese traballadoras. Ten unha poboación avellentada cun índice de natalidade moi baixo que mellora nos últimos anos grazas á poboación inmigrante, especialmente procedente dos países latinoamericanos. O nivel socioeconómico e cultural das familias é medio-baixo. Só unha pequena parte do alumnado vive na vila, a maioría acoden en autobús das distintas parroquiasdo Concello, nalgún caso percorrendo ata dezaseis quilómetros.

Centro

O CEIP de Agolada é un centro de titularidade pública no que se imparten ensinanzas de Educación Infantil e Educación Primaria, regulado no *Decreto 374/1996, do 17 de outubro, polo que se aproba o Regulamento orgánico das escolas de educación infantil e dos colexios de educación primaria* e na *Orde do 22 de xullo de 1997 pola que se regulan determinados aspectos de organización e funcionamento das escolas de educación infantil, dos colexios de educación primaria e dos colexios de educación infantil e primaria dependentes da CEOU*. Está composto por 5 unidades:

- Unidades de Ed. Infantil.....2
- Unidades de Ed. Primaria..... 3

No centro están matriculados 66 alumnos-as: 25 de Ed. Infantil e 41 de Primaria.

O colexio dispón de servizo de comedor xestionado polo propio centro e atendido por unha cociñeira e un axudante de cociña. O catálogo de postos de traballo (fixado na *Orde do 12 de agosto de 2010 pola que se establecen o número de unidades e postos de traballo docentes dos centros públicos dependentes desta consellería nos niveis de educación infantil, primaria e educación especial* e modificacións posteriores) establece para o CEIP de Agolada, o seguinte organigrama:

Ed. Infantil (2), Primaria (2), FI(1), EF (1), EM (1), OC(1)

Contamos con 11 mestres/as, dos cales 3 están compartidos con outros centros.

O centro participa no Proxecto de Anticipación da 1º Lingua Estranxeira polo que os alumnos,-as reciben dúas sesións de media hora de inglés dous días semana.

O centro está adscrito ao Instituto Laxeiro de Lalín, ao que se incorpora o alumnado que remata 6º Primaria.

3. COMPETENCIAS

O *Decreto 330/2009, do 4 de xuño*, establece no seu anexo II unhas competencias básicas que o alumnado debe ir acadando progresivamente ao longo das diferentes etapas. Polo tanto orientarán o currículo da Educación Infantil, constituíndo uns referentes que guíen a práctica educativa e condicionen o tratamento das áreas.

Facemos a continuación unha análise sobre as oito competencias e detallamos os

contidos máis directamente relacionados con cada una, sen esquecer que o carácter globalizado da Educación Infantil fai que todos eles estean ligados:

1) Competencia en comunicación lingüística:

Esta competencia fai referencia á comunicación oral e escrita con todo o que leva implícito como representar, interpretar e comprender a realidade, organizar os coñecementos ou autorregular o pensamento, as emocións e a conduta.

Para mellorar esta competencia fomentaremos a participación do alumnado en conversas, levaremos a cabo actividades de animación á lectura...

2) Competencia matemática:

Consiste na habilidade para empregar e relacionar os números, as súas operacións básicas, os símbolos e as formas de expresión e razoamento matemático. Así mesmo, implica o coñecemento e emprego dos elementos matemáticos básicos (distintos tipos de números, medidas...) en situación reais ou simuladas da vida cotiá.

Contribuiremos á súa consecución traballando elementos matemáticos básicos, resolvendo problemas e ampliando os coñecementos cuantitativos e espaciais da realidade.

3) Competencia no coñecemento e interacción co mundo físico:

Esta competencia refírese á habilidade para interactuar co mundo físico e coidar o medio natural e a saúde individual e colectiva.

Contribuiremos á consecución desta capacidade iniciando ao alumnado no pensamento científico, e potenciando habilidades de investigación: formular hipótesis, recoñecer evidencias, observar, descubrir alternativas, xerar novas ideas e solucións...

4) Tratamento da información e competencia dixital:

Esta competencia consiste en dispor de habilidades para buscar, obter, procesar e comunicar información e para transformala en coñecemento.

Está asociada á busca, selección, rexistro e tratamento da información, usando técnicas diversas, o que implica un grao de autonomía por parte do alumno.

Faremos que os nenos, -as resolvan problemas reais, para o que se requirirá o tratamento da información e o uso dos recursos tecnolóxicos disponibles.

5) Competencia social e cidadá:

Esta competencia consiste en comprender a realidade democrática desta sociedade plural.

Contribuiremos a habilidades sociais que permitan mediar nos conflitos de convivencia, axudar a resolvelos con actitude constructiva , e a tomar decisión con autonomía, sempre facendo uso do diálogo e da negociación.

É importante que o alumnado se coñeza, se valore, saiba comunicarse, expresar e escoitar ideas propias e alleas, comprender diferentes puntos de vista...valorando a igualdade de dereitos entre diferentes colectivos, en particular entre homes e mulleres.

6) Competencia cultural e artística:

Esta competencia supón coñecer, comprender, apreciar e valorar críticamente diferentes manifestacións culturais e artísticas, polo que a escola tentrá estar aberta a todas elas.

Fomentaremos una actitude aberta, respectuosa e crítica cara a diversidade de expresións artísticas e culturais.

7) Competencia para aprender a aprender:

Contribuirase á adquisición da conciencia do que se pode facer por un mesmo e do que sabe e do que é necesario aprender, á mellora da memoria , da motivación, da observación, dos rexistros de aprendizaxes, traballo cooperativo e por proxectos, da resolución de problemas, posibilitando por parte dos nenos e das nenas a planificación e organización das tarefas a realizar.

8) Competencia en autonomía e iniciativa persoal:

Para que os alumnos adquiran conciencia dun conxunto de valores e actitudes como responsabilidade, perseveranza, autoconhecimento e autoestima, creatividade, autocrítica, control emocional....

Permitirémolle imaxinar, emprender acción, desenvolver proxector individuais ou colectivos con creatividade, confianza e responsabilidade.

4. OBXECTIVOS

Os obxectivos establecen as capacidades que os nenos/as deben conseguir ao finalizar o proceso educativo, referíndose, como mínimo, a cinco grandes tipos de capacidades humanas: cognitivas ou intelectuais, psicomotrices, afectivas, de relación interpersonal e de actuación e inserción social.

A E.I. contribuirá a desenvolver nas nenas/os as capacidades que lles permitan:

- Coñecer o seu propio corpo e o das outras persoas, as súas posibilidades de acción e aprender a respectar as diferenzas.
- Observar e explorar o seu contorno familiar, natural e social.
- Adquirir progresivamente autonomía nas súas actividades habituais.
- Desenvolver as súas capacidades afectivas.
- Relacionarse cos demais e adquirir progresivamente pautas elementais de convivencia e de relación social, así como exercitarse na resolución pacífica de conflitos.
- Desenvolver habilidades comunicativas en diferentes linguaxes e formas de expresión.
- Iniciarse nas habilidades lóxico-matemáticas e achegarse á lectura e escritura como medio de comunicación, información e gozo.
- Sentir o xesto, o movemento e o ritmo como recursos para a expresión e a comunicación.
- Achegarse, na medida das súas posibilidades, ao uso das tecnoloxías da información e da comunicación.

Estes obxectivos están adaptados ó contexto socioeconómico e cultural no que se sitúa o centro e son concretados a través das 3 áreas curriculares:

Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal

- Formarse unha autoimaxe axustada e positiva, identificando gradualmente as propias características, posibilidades e limitacións a través da interacción coas outras persoas, desenvolvendo sentimentos de autoestima e acadando maior autonomía persoal.
- Coñecer e representar o propio corpo, identificando as súas partes e algunhas das súas funcións, descubriendo as posibilidades de acción e de expresión, e coordinando e controlando cada vez con maior precisión xestos e movementos.
- Identificar os propios sentimentos, emocións, necesidades e preferencias, e ser capaces de expresalos e comunicalos, así como identificar e respectar tamén os das outras persoas.
- Tomar a iniciativa, planificar e secuenciar a propia acción para realizartarefas sinxelas ou resolver problemas da vida cotiá, aceptando as pequenas frustracións e manifestando unha actitude tendente a superar as dificultades que se presentan, reforzando o sentimento de autoconfianza e sendo quen de solicitar axuda.

- Adecuar o propio comportamento ás necesidades e requirimentos das outras persoas, desenvolvendo actitudes e hábitos de respecto, axuda e colaboración e mais evitando a adopción de comportamentos de submisión ou dominio.
- Progresar na adquisición de hábitos e actitudes relacionados coa seguridade, a hixiene, a alimentación e o fortalecemento da saúde, apreciando e gozando das situacións cotiás de equilibrio e benestar emocional.
- Progresar na adquisición de hábitos de orde, constancia e planificación no desenvolvemento das tarefas.
- Amosar unha actitude de aceptación e respecto polas diferenzas individuais: idade, sexo, etnia, cultura, personalidade, características físicas...
- Descubrir, coñecer e vivir o xogo como medio que favorece a aceptación propia, o desenvolvemento humano, a manifestación de emocións, o respecto ás demais persoas, a aceptación de regras, a seguridade persoale a aceptación da identidade sexual e cultural.

Coñecemento do contorno

- Observar e explorar de forma activa o seu contorno, xerando interpretacións sobre algunhas situacións e feitos significativos, mais mostrando interese polo seu coñecemento.
- Observar os cambios e modificacións a que están sometidos os elementos do contorno e relacionados cos factores que os producen, desenvolvendo actitudes de coidado, respecto e corresponsabilidade na súa conservación.
- Iniciarse na formulación de hipóteses, buscando respostas e explicacións, para anticipar probables efectos que poderían producirse como consecuencia de situacións da vida diaria e dalgúns experimentos realizados.
- Relacionarse coas demais persoas, de forma cada vez máis equilibrada e satisfactoria, interiorizando progresivamente as pautas de comportamento social e axustando a súa conduta a elas.
- Coñecer distintos grupos sociais próximos á súa experiencia, algunhas das súas características, producións culturais, valores e formas de vida.
- Establecer relacións de confianza, afecto, colaboración, comprensión e pertenza baseadas no respecto ás persoas, ás normas e valores da sociedade a que pertencen.
- Apreciar e facer seus algúns elementos significativos propios da tradición e da cultura galega –expresións artísticas, costumes, festas populares, folclore, gastronomía, etc.

- Inicialse nas habilidades matemáticas, manipulando funcionalmente elementos e coleccións, identificando os seus atributos e calidades e mais establecendo relacións de agrupamentos, clasificación, orde e cuantificación.
- Empregar o coñecemento matemático para interpretar a vida en clave de lóxica, comprendendo situacións e resolvendo problemas: establecendo relacións, explorando, ordenando, comparando, cuantificando, medindo, pesando, etc.

Linguaxes: comunicación e representación

- Utilizar as diversas linguaxes como instrumentos de comunicación, de expresión de ideas e sentimentos, de representación, de aprendizaxe e de gozo.
- Recoñecer a importancia das manifestacións non verbais — o silencio, a mirada, a xestualidade, o olfacto e o tacto- como elementos xenuínos da comunicación humana.
- Comprender que as palabras, escrituras indeterminadas, números, notas musicais, iconas e outros símbolos e signos convencionais poden representar os pensamentos, experiencias, coñecementos, ideas e intencións das persoas.
- Comunicarse oralmente nas dúas linguas oficiais con distintos propósitos — expresar sentimentos, emocións, desexos, ideas...- con diferentes interlocutores e/ou interlocutoras e en diversidade de contextos, valorando a linguaxe como ferramenta de relación cos demais, de regulación da convivencia e de aprendizaxe.
- Comprender a intencionalidade comunicativa doutras nenas e doutros nenos, así como das persoas adultas, adoptando unha actitude positiva cara ás linguas.
- Inicialse no uso oral dunha lingua estranxeira para comunicarse en actividades contextualizadas e mostrar interese e gozo ao participar nestes intercambios comunicativos.
- Achegarse á lingua escrita a través de distintos tipos de textos.
- Comprender, reproducir, reescribir — tendo en conta as diferentes etapas individuais no proceso de adquisición da lingua escrita- e recrear textos.
- Exploración lúdica das propiedades e características dalgúns corpos xeométricos elementais.
- Vivencia, representación e interpretación do espazo, empregando a imaxinación en debuxos, planos, fotografías, mapas ou outros.

5. CONTIDOS

Os contidos educativos da educación infantil organizaranse en áreas correspondentes a ámbitos propios da experiencia e do desenvolvemento infantil e abordaranse por medio de actividades globalizadas que teñan interese e significado para as nenas/os.

ÁREA: **Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal**

Bloque 1. O corpo e a propia imaxe.

- O corpo humano. Exploración do propio corpo. Identificación e aceptación progresiva das características propias. O esquema corporal.
- Percepción dos cambios físicos propios e da súa relación co paso do tempo. As referencias espaciais en relación co seu propio corpo.
- Utilización dos sentidos: sensacións e percepcións.
- As necesidades básicas do corpo. Identificación, manifestación, regulación e control das mesmas. Confianza nas capacidades propias para a súa satisfacción.
- Identificación e expresión de sentimentos, emocións, vivencias, preferencias e intereses propios e dos demais. Control progresivo dos sentimentos e emocións.
- Aceptación e valoración axustada e positiva de si mesmo, das posibilidades e limitacións propias.
- Valoración positiva e respecto polas diferenzas, aceptación da identidade e características dos demais, evitando actitudes discriminatorias.

Bloque 2. Xogo e movemento

- Confianza nas propias posibilidades de acción, participación e esforzo persoal nos xogos e no exercicio físico. Gusto polo xogo.
- O xogo como elemento común a tódalas culturas: xogos propios e doutrasculturas.
- Control postural: o corpo e o movemento. Progresivo control do tono, equilibrio e respiración. Satisfacción polo crecente dominio corporal.
- Habilidades psicomotrices finas e grosas a través do movemento corporal.
- Exploración e valoración das posibilidades e limitacións perceptivas, motrices e expresivas propias e dos demais. Iniciativa para aprender habilidades novas.
- Nocións básicas de orientación e coordinación de movementos a través do espazo.
- Adaptación do tono e a postura ás características do obxecto, do outro, da acción e da situación.
- Comprensión e aceptación de regras para xogar, participación na súa regulación e

valoración da súa necesidade e do papel do xogo como medio de disfrute e de relación cos demais.

Bloque 3. A actividade e a vida cotiá

- As actividades da vida cotiá. Iniciativa e progresiva autonomía na súa realización.
- Resolución pacífica de conflitos.
- Regulación do propio comportamento, satisfacción pola realización de tarefas e conciencia da propia competencia.
- Normas que regulan a vida cotiá. Planificación secuenciada da acción para resolver tarefas. Aceptación das propias posibilidades e limitacións na realización das mesmas.
- Hábitos elementais de organización, constancia, atención, iniciativa e esforzo. Valoración e gusto polo traballo ben feito por un mesmo e polos demais.
- Habilidades para a interacción e colaboración e actitude positiva para establecer relacións de afecto coas persoas adultas cos iguais.
- Identidade persoal nas actividades diarias: capacidades, actitudes e coñecementos.

Bloque 4. O coidado persoal e a saúde

- Accións e situacións que favorecen a saúde e xenera benestar propio e dos demais.
- Práctica de hábitos saudables: hixiene corporal e ambiental, alimentación, o consumo responsable e descanso. Utilización adecuada de espazos, elementos e obxectos. Petición e aceptación de axuda en situacións que a requiran. Valoración da actitude de axuda de outras persoas.
- Gusto por un aspecto persoal coidado. Colaboración no mantemento de ambientes limpos e ordenados.
- Aceptación das normas de comportamento establecidas durante as comidas, os desprazamentos, o descanso e a hixiene.
- Prevención de enfermidades e accidentes domésticos: valoración axustada dos factores de risco, adopción de comportamentos de prevención e seguridade en situacións habituais, actitude de tranquilidade e colaboración en situacións de enfermidade e de pequenos accidentes.

ÁREA: Coñecemento do contorno

Bloque 1: Medio físico: Elementos, relacións e medida

- Exploración de obxectos e materiais no medio: funcións e usos cotiáns, atributos e propiedades. Interese, respecto e coidado polos propios e alleos.

- Clasificación de obxectos e cuantificación de coleccións.
- O comportamento físico de diferentes materiais e obxectos a través da investigación.
- Propiedades e características das formas planas e tridimensionais e exploración no contorno: triángulo, círculo, cadrado, rectángulo, ovalo, esfera, pirámide, prisma.
- Uso do número na vida diaria: identificar, contar, clasificar, numerar, medir e ordenar.
- Operacións de cálculo sinxelas e funcionais e resolución de problemas da vida cotiá.
- Razoamento, reflexión e divertimento a través dos xogos de mesa.
- Magnitudes físicas: peso, lonxitude, capacidade e tempo.
- Orientación temporal a través das rutinas (ó longo do día), e traballo co calendario.
- Orientación espacial: localización, dirección, distancia e posición. Vocabulario topolóxico. Representación e interpretación do espazo, a través de debuxos, planos, fotografías, mapas....

Bloque 2: Achegamento á natureza

- Seres vivos e materia inerte: características, diferenzas.
- Observación de algunhas características, comportamentos, funcións e cambios nos seres vivos. Aproximación ó ciclo vital das persoas e doutros seres vivos.
- Curiosidade, respecto e coidado cara os elementos do medio natural, especialmente animais e plantas. Interese e gusto polas relacións con eles, rexeitando actuacións negativas.
- A auga na natureza: formas nas que se atopa, contribución ao desenvolvemento dos seres vivos e do medio, conservación e o seu uso responsable.
- Observación de fenómenos do medio natural (choiva, vento, día, noite...).
- Formulación de hipóteses sobre as súas causas e consecuencias.
- Goce de realizar tarefas en contacto coa natureza. Valoración da súa importancia para a saúde e o benestar.

Bloque 3: Cultura e vida en sociedade

- A familia e a escola como primeiros grupos sociais de pertenza. Toma de conciencia da necesidade da súa existencia e funcionamento mediante exemplos do papel que desempeñan na súa vida cotiá. Valoración das relacións afectivas que neles establécense.
- Observación de necesidades, ocupacións e servizos na vida da comunidade.
- Incorporación progresiva de pautas adecuadas de comportamento, disposición para compartir e para resolver conflitos cotiás mediante o diálogo de forma progresivamente

autónoma, atendendo especialmente á realización equilibrada entre nenos/as.

- Recoñecemento dalgúns sinais de identidade cultural do contorno e interese por participar en tarefas sociais e culturais. Sucesos e persoas relevantes da súa comunidade.
- Identificación dalgúns cambios do modo de vida e os costumes en relación co paso do tempo.
- Interese e disposición favorable por entablar relacións respectuosas, afectivas e recíprocas con nenos/as doutras culturas.

ÁREA: **Linguaxes: comunicación e representación**

Bloque 1: Linguaxe verbal

Escoitar, falar e conversar

- Emprego e valoración progresiva da lingua oral para evocar e relatar feitos, para explorar coñecementos; para expresar e comunicar ideas e sentimentos e como axuda para regular a propia conduta e a dos demais.
- Uso progresivo, acorde coa idade, do léxico preciso e variado e con crecente precisión, estruturación apropiada de frases, entoación adecuada e pronunciación clara.
- Participación e escoita activa en situacións habituais de comunicación. Acomodación progresiva dos seus enunciados ós formatos convencionais; así como o achegamento á interpretación de mensaxes, textos e relatos orais producidos por medios audiovisuais.
- Emprego adecuada das normas que rexen o intercambio lingüístico, respectando a quenda de palabra, escoitando con atención e respecto.
- Descubrimento e coñecemento progresivo do funcionamento da lingua oral con curiosidade e interese pola análise dos seus aspectos fónicos e léxicos.
- Interese por participar en interaccións orais en lingua estranxeira en rutinase situacións habituais de comunicación.

Aproximación á lingua escrita

- Achegamento á lingua escrita como medio de comunicación, información e goce. Interese por explorar algúns dos seus elemento.
- Diferenciación entre as formas escritas e outras formas de expresión gráfica. Identificación de palabras e frases escritas moi significativas e usuais. Percepción de diferenzas e semellanzas entre elas. Iniciación ó coñecemento do código escrito a través desas palabras e frases.
- Uso, gradualmente autónomo de diferentes soportes da lingua escrita como libros,

revistas, xornais, carteis ou etiquetas. Utilización progresivamente axustada da información que proporcionan.

- Interese e atención na escoita de narracións, explicacións, instrucións ou descricións, lidas por outras persoas.
- Iniciación no emprego da escritura para cumprir finalidades reais. Interese e disposición para o uso dalgunhas convencións do sistema da escritura como linealidade, orientación e organización do espazo, e gusto por producir mensaxes con trazos cada vez máis precisos e lexibles.

Achegamento á literatura

- Escoita e comprensión de contos, relatos, lendas, poesías, rimas ou adiviñas, tanto tradicionais como contemporáneas, como fonte de pracer e de aprendizaxe.
- Recitado dalgúns textos de carácter poético, de tradición cultural ou de autor, gozando das sensacións que o ritmo, a rima, e a beleza das palabras producen.
- Participación creativa en xogos lingüísticos para divertirse e para aprender.
- Dramatización de textos literarios e goce e interese por expresarse conaxuda de recurso extralingüísticos.
- Interese por compartir interpretacións, sensacións e emocións provocadas polas producións literarias.
- Utilización da biblioteca con respecto e coidado, valoración da biblioteca como recurso informativo de entretemento e goce.

Bloque 2. Linguaxes artísticas: plástica, musical e corporal

Plástica

- Experimentación e descubrimento dalgúns elementos que configuran a linguaxe plástica (liña, forma, color, textura, espazo, volume).
- Expresión e comunicación de feitos, sentimentos e emocións, vivencias ou fantasías a través do debuxo e de producións plásticas realizadas cons distintos materiais, útiles e soportes; técnicas.
- Interpretación e valoración progresivamente axustada de diferentes tipos de obras plásticas presentes no contorno.
- Exploración sensorial dos elementos do contorno.
- Posibilidades de transformación dos diferentes materiais e obxectos.

Musical

- Exploración das posibilidades sonoras da voz, do propio corpo, de obxectos cotiás e de

instrumentos musicais. Utilización dos sons atopados para a interpretación e a creación musical.

- Recoñecemento de sons do contorno natural e social e discriminación dos seus rasgos (longo-curto, forte- suave, agudo-grave).
- Vivenza do son e o silencio.
- A música: movemento e ritmo.
- Audición atenta de obras musicais presentes no contorno.
- Participación activa e goce na interpretación de cancións, xogos musicais e danzas.

Corporal

- Recursos corporais para a expresión e comunicación e o intercambio afectivo: xestos e movementos.
- Dramatización, danzas, xogo simbólico e outros xogos de expresión corporal: mimo, monicreques, teatro de sombras...

Bloque 3. Linguaxe audiovisual e tecnoloxías de información e comunicación.

- Iniciación no uso de instrumentos tecnolóxicos como ordenador, cámara ou reprodutores de son e imaxe, como elementos de comunicación, de expresión, de estratexias, de exploración e investigación...
- Achegamento a producións audiovisuais como películas, debuxos animados ou videoxogos. Valoración crítica do seus contidos e da súa estética.
- Distinción progresiva entre a realidade e a representación audiovisual.
- Toma progresiva de conciencia da necesidade dun uso moderado dos medios audiovisuais e das tecnoloxías da información e a comunicación.

SECUENCIACIÓN DE CONTIDOS

SECUENCIACIÓN DE CONTIDOS			
4º E.I. (3 anos)			
	1º trimestre	2º trimestre	3º trimestre
Área: coñecemento de si mesmo e autonomía persoal	<ul style="list-style-type: none"> - Normas elementais de relación. - Descubrimento das características do seu corpo globalmente. - Exploración das posibilidades motrices do propio corpo. - Progresivo control postural. - Iniciación no coidado e na limpeza persoal. - Identificación dalgunhas situacións que poden resultar perigosas. - Aceptación das demostracións de afecto das compañeiras e compañeiros. - Sentimentos e emocións propios: alegría. 	<ul style="list-style-type: none"> - Imaxe global do propio corpo. - Características diferenciais do corpo. - Segmentos corporais. - Movementos e posturas do corpo. - Coidado do corpo. - Sentido do olfacto e do tacto. - Distinción de semellanzas e diferenzas entre o seu corpo e o dos outros. - Adquisición progresiva de hábitos relacionados coa hixiene persoal. - Exploración das posibilidades motrices do propio corpo. - Progresiva coordinación óculo-manual. - Sentimentos e emocións propios a través 	<ul style="list-style-type: none"> - Limpeza e orde no medio. - Algúns elementos do corpo. - Movementos do corpo. - Nocións básicas de orientación temporal: o día. - Sentimentos e emocións propios e dos outros. - Distinción dalgunhas diferenzas e semellanzas entre o seu corpo e o dos outros. - Precisión gradual no uso de pequenos instrumentos. - Adquisición de hábitos de alimentación saudables.

<ul style="list-style-type: none"> - Coordinación e control progresivo das habilidades manipulativas de carácter fino. - Uso axeitado dos espazos destinados ó aseo e realización autónoma de accións relacionadas con esta rutina. - Regulación progresiva de emocións e sentimentos. - Gusto pola práctica autónoma das normas elementais de hixiene. - Gusto pola actividade lúdica. - Reprodución de posturas combinadas realizadas co corpo. - Adaptación do comportamento en diversas actividades cotiás: de xogo, de obrigas, de rutinas... - Desenvolvemento de hábitos elementais de convivencia e relación cos seus iguais. 	<p>da expresión corporal.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nocións básicas de orientación temporal: a noite. - Progresivo control das necesidades básicas en relación cos estados fisiolóxicos. - Precaución ante situacións que poidan resultar perigosas. - Autonomía progresiva no vestido. - Valoración da limpeza e da orde do medio. - Sentido do gusto. - Desenvolvemento de hábitos relacionados cunha alimentación saudable. - Manifestación de sentimentos de amizade cara ós seus iguais e cara ós adultos. - Progresiva coordinación óculo-manual. - Progresiva adaptación do ton muscular e da postura nas distintas actividades motrices. 	<ul style="list-style-type: none"> - Colaboración e contribución ó mantemento da orde e da limpeza do medio no que se desenvolven as actividades cotiás. - Percepción temporal das rutinas fisiolóxicas as e das rutinas cotiás. - Coidado do corpo: a saúde e a seguridade persoal. - Nocións básicas de orientación temporal: o día e a noite. - Utilización dos sentidos para descubri-las calidades dos obxectos. - Desenvolvemento de hábitos de observación, memoria, atención, concentración..., mediante a realización de xogos. - Progresivo equilibrio de sentimentos e emocións.
---	---	--

Área: coñecemento do contorno	<ul style="list-style-type: none"> - Situación espacial: dentro-fóra. - Tamaño: grande-pequeno. - Propiedades dos obxectos: cor vermella. - Membros da clase: compañeiras e compañeiros, profesor ou profesora. - Algúns elementos da aula. - Algunhas dependencias da escola. - Membros da familia. - Normas sinxelas de comportamento na clase e na familia - Formas planas: o círculo. - Cuantificadores básicos: moitos-poucos. - O número 1. - Algúns obxectos significativos do outono: o paraugas, as botas, o impermeable... - Obxectos relacionados co aseo. - Estacións do ano: o outono. 	<ul style="list-style-type: none"> - Propiedades dos obxectos: a cor amarela. - Tamaño: longo-curto. - Formas planas: o cadrado. - Números 1 e 2. - Obxectos presentes no medio: os xoguetes. - Algúns xogos tradicionais. - Algunhas pezas de vestir. - Oficio próximo ó neno e á nena: médico/a. - Nocións de orientación espacial: arriba-abaixo, diante-detrás. - Cuantificadores: máis ca. - As estacións do ano: o inverno. - Fenómenos atmosféricos propios do inverno: frío, neve... - Obxectos relacionados co vestido. - Normas de relación e convivencia: compartir cos outros. 	<ul style="list-style-type: none"> - Os corpos no espazo: un lado-outro lado - Tamaño: alto-baixo. - A cor azul. - Profesións: o/a xardineiro/a. - Estacións do ano: a primavera. - Cambios naturais e vexetais que se producen na primavera. - Cambios atmosféricos: deixa de ir moito frío na primavera. - O coidado da auga. - Lugares para a diversión e para o lecer. - Cuantificadores: moitos-poucos e grande-pequeno. - Propiedades dos obxectos: alto-baixo. - Números 1, 2 e 3. - Relacións entre obxectos: series. - Animais domésticos e o seu medio.
-------------------------------	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - Alimentos propios do outono. - Algúns fenómenos atmosféricos: a choiva. - Normas elementais de seguridade viaria. - Medio próximo á nena e ó neno: a rúa. - Elementos propios do medio: farol, caixa do correo, papeleira... - Nocións de orientación espacial: arriba-abaixo. - Espazos e dependencias da casa. - Características da súa casa. - Obxectos presentes na casa. - Normas de relación e de convivencia na casa. - “Casas” dalgúns animais. - Festas do ano: o Nadal. 	<ul style="list-style-type: none"> - Relacións entre obxectos e coleccións. - Elementos e lugares relacionados co consumo: as tendas. - Algunhas profesións próximas ó neno e á nena: agricultor/a e panadeiro/a. - Alimentos de orixe animal e vexetal. - Obxectos relacionados coa alimentación. - Alimentos que se comen e alimentos que se beben. 	<ul style="list-style-type: none"> - Algúns animais salvaxes. - Características morfolóxicas e funcionais dalgúns animais. - Profesións próximas á nena e ó neno: bombeiro/a. - Situación espacial: aberto-pechado. - Formas planas: o círculo, o cadrado e o triángulo. - Cuantificadores básicos: cheo-baleiro. - Relacións entre obxectos: series. - Algúns medios de transporte relacionados coas viaxes: o tren, o barco, o avión... - Froitas do verán. - Obxectos de uso específico no verán: vestido e outros. - Estacións do ano: o verán. - Algúns tipos de paisaxe: o mar e o campo.
--	---	---

<p>Área: Linguaxes: comunicación e representación</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Comprensión de mensaxes sinxelas. - O uso do nome. - Esfuerzo por mellorar a súa elocución e articulación. - Curiosidade por coñecer outras linguas. - Os xogos lingüísticos (poesías, adiviñas...). - Iniciación no recitado de poesías, descubriendo o ritmo, a rima e a mensaxe que transmiten. - Exploración e utilización de materiais útiles para a expresión plástica. - Emprego dos sons para a interpretación musical. - Audición e interpretación de cancións en grupo. - Son-silencio . - Curiosidade polos medios audiovisuais e tecnolóxicos. - Valoración da linguaxe oral como medio 	<ul style="list-style-type: none"> - Observación e interpretación de imaxes. - Interese cara ás manifestacións de tradición oral. - Utilización de diversas técnicas plásticas para experimentar con formas e cores. - Curiosidade polas audicións musicais. - Imitación e representación de persoas. - Adquisición progresiva de habilidades e destrezas relacionadas co uso dos instrumentos tecnolóxicos. - Perfeccionamento no manexo do rato. - Achegamento progresivo a diferentes producións audiovisuais (películas, debuxos animados...). - Asimilación das normas que rexen o intercambio lingüístico. - Desexos de expresarse de maneira cada vez máis clara. - Curiosidade por coñecer outras linguas. - Trazo vertical. 	<ul style="list-style-type: none"> - Discriminación do singular e do plural. - Evocación e relato de feitos cotiáns. - Interese e esforzo pola adquisición de palabras novas. - Actitude atenta ante as exposicións orais e as explicacións do profesor ou profesora e das compañeiras e compañeiros. - O trazo curvo. - Imaxes e sons: fotografías, música, debuxos... - Interese polo coñecemento das técnicas plásticas. - Control da respiración. - Sons longos e sons curtos. - Imitación de personaxes de historias sinxelas. - Achegamento progresivo a diferentes producións audiovisuais. - Desexos de participar en xogos
---	--	--	---

<p>de comunicación.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Produción de mensaxes sinxelas. - Iniciativa por manifestarse oralmente. - Observación e interpretación de imaxes. - Actitude de escoita e atención nas narracións dos contos. - Emprego progresivamente autónomo dos libros da biblioteca. - Técnicas e materiais propios da expresión plástica. - Sons da rúa. - Sons dos fenómenos atmosféricos. - Iniciación na discriminación das intencións comunicativas dos outros. - Formas socialmente establecidas para da-las grazas. - Produción de mensaxes referidas a necesidades e desexos propios. 	<ul style="list-style-type: none"> - Achegamento á lingua escrita e a algúns dos seus elementos. - Contos. - Textos da tradición cultural: poesías, refráns, adiviñas, trabalinguas... - Gusto e gozo na utilización da biblioteca. - Experimentación das posibilidades expresivas do corpo. - Desenvolvemento progresivo de habilidades comunicativas por medio da linguaxe audiovisual. - Iniciación no uso dos determinantes “o” e “a” e na concordancia co nome. - Evocación e relato de feitos cotiáns. - Desexos de coñecer palabras básicas, relacionadas coas rutinas cotiáns, en lingua estranxeira. - O trazo horizontal. - Respecto polas producións plásticas dos compañeiros e compañeiras. 	<p>interactivos.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Normas socialmente establecidas para saudar. - Iniciación na utilización dos saúdos axeitados ó día e á noite. - O nexo “ e “. - Produción de mensaxes cunha progresiva mellora da pronuncia. - Comprensión e reprodución de textos sinxelos. - Técnicas e materiais da expresión plástica. - Exploración e utilización dos materiais da expresión plástica. - Respecto cara ás producións plásticas dos outros. - Identificación do son emitido por algúns animais. - Imitación dalgúns animais. - Propiedades do son: agudo-grave
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - Participación en diálogos espontáneos e dirixidos. - Contos e outros textos literarios. - Técnicas da expresión plástica: punteado. - Instrumentos do Nadal - Identificación dos sons e dos ruídos dalgúns obxectos de uso habitual na casa. - Experimentación das posibilidades expresivas do propio corpo. - Iniciación na comprensión de mensaxes audiovisuais. 	<ul style="list-style-type: none"> - Descubrimento e exploración das propiedades sonoras dos xoguetes. - Identificación de diferentes instrumentos musicais e discriminación do son que producen mediante a realización de xogos interactivos. - Interpretación de cancións sinxelas axustándose á melodía. - Escenificación de situacións reais e imaxinarias acompañadas de xestos. - Curiosidade polos medios audiovisuais e tecnolóxicos. - Utilización adecuada do vocabulario coñecido e a súa ampliación en diversos contextos. - Determinantes “un” e “unha”. - Trazo oblicuo. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gozo coa expresión corporal. - Gusto e gozo coas cancións e cos bailes. - Construción oral de frases cunha articulación progresivamente correcta. - Relato de feitos próximos. - Instrumentos da lingua escrita. - Produción de mensaxes referidas a informacións, necesidades e desexos. - Actitude relaxada e atenta durante as narracións dos contos. - Utilización progresiva e autónoma dos libros da biblioteca. - Propiedades do son: duración. - Son dos medios de transporte. - Participación en cancións e bailes sinxelos de forma libre.
--	--	--

SECUENCIACIÓN DE CONTIDOS					
5º E.I. (4 anos)					
1º trimestre		2º trimestre		3º trimestre	
Área: coñecemento de si mesmo e autonomía persoal	- Movements libres no espazo.	- Posturas do corpo e a súa relación cos segmentos corporais.	- Control de movementos en actividades motrices e manipuladoras.	- Exploración dos segmentos e elementos corporais.	- Control da direccionalidade nas actividades gráficas.
	- Colaboración no mantemento da orde e limpeza da clase.	- Características diferenciais do propio corpo respecto ó dos demais.	- Imaxe global do corpo.	- Segmentos e elementos do corpo.	- Descubrimento da propia lateralidade, desenvolvéndoa libremente.
	- Adecuación do comportamento ás distintas situacións de xogo e á actividade cotiá.	- Sentimentos e emocións propios e dos demais.	- Os sentidos.	- Coordinación e control das habilidades manipuladoras de carácter fino.	- Gusto por iniciar autonomamente as tarefas de xogo e actividade cotiá.
	- Progresiva autonomía nos hábitos relacionados co aseo persoal.	- Identificación da propia imaxe.	- Valoración e aceptación de persoas doutras razas.	- As distintas actividades da vida cotiá: de xogo, domésticas, cumprimento de rutinas e os seus requirimentos.	- Normas de relación e convivencia.
	- Coordinación progresiva nas actividades manipuladoras de carácter fino.	- Coidados do corpo: hábitos de hixiene.	- As distintas actividades cotiás de xogo e os	- Hábitos de hixiene e alimentación.	- Identificación e diferenciación das
	- Emprego dos sentidos na percepción da realidade exterior.				
	- Desenvolvemento das posibilidades motrices do seu corpo con respecto a actividades lúdicas e cotiás.				
	- Adaptación tónico-postural ás distintas accións e situacións.				

	<ul style="list-style-type: none"> - Manifestación dos propios sentimentos e emocións. - Gusto por iniciar autonomamente as tarefas de xogo e a actividade cotiá. - Segmentos e elementos do corpo. - Posturas e movementos do corpo. - Os sentimentos e emocións propios e dos demais e a súa expresión corporal. - Desenvolvemento dos hábitos relacionados coa alimentación. - Exploración e identificación do propio corpo e dos segmentos corporais. - Reprodución de posturas co corpo. - Control do movemento en actividades motrices e manipuladoras. - Regulación e control das necesidades corporais básicas en situacións habituais e ocasionais. - Percepción das pautas de comportamento e normas básicas de 	<p>seus requirimentos.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Segmentos e elementos do corpo. - Movementos e posturas do corpo. - Sensacións do corpo: frío-calor. - Nocións básicas de orientación temporal: día- noite. - Accións beneficiosas para a saúde: o deporte. - Control da direccionalidade nas actividades gráficas. - Desenvolvemento das posibilidades motrices das partes do corpo respecto a accións lúdicas e cotiás. - Autonomía progresiva no vestido. - Desenvolvemento de actitudes de cooperación cos demais. - Adquisición de hábitos que favorecen a saúde: alimentación equilibrada e ambientes non contaminados - Necesidades básicas do corpo humano. 	<p>distintas partes do corpo e segmentos corporais.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hábitos elementais de organización, atención e constancia nas distintas actividades. - Coordinación e control dinámico en actividades que supoñen movementos globais e segmentarios. - Coidado e precaución en situacións que poden resultar perigosas. - Manifestación de sentimentos de amizade cara a outras persoas. - Experimentación das posibilidades e limitacións do propio corpo en actividades lúdicas e cotiás. - Utilización dos sentidos para a percepción das calidades dos obxectos: olor, sabor, textura, son...
--	--	--	--

<p>relación e convivencia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Os sentidos e a súa función na percepción. - As distintas actividades cotiás: de xogo, domésticas, cumprimento de rutinas e os seus requirimentos. - Adaptación tónico postural ás diversas accións e situacións. - Desenvolvemento das posibilidades motrices do seu corpo respecto a actividades lúdicas e cotiás. - Desenvolvemento de hábitos relacionados coa hixiene, alimentación e descanso. - Coordinación e control das habilidades manipuladoras de carácter fino. - Control da direccionalidade na actividade gráfica. - Aceptación e respecto cara ás persoas pertencentes a diferentes razas e formas de vida. 	<ul style="list-style-type: none"> - Normas de relación e convivencia. - O sentido do gusto: doce-salgado. - Ordenación temporal das rutinas cotiás: mañá- almuerzo, noite-cea. - Coidado e precaución ante situacións que poden resultar perigosas. - Reprodución de posturas combinadas co corpo. - Orientación nos espazos coñecidos. - Utilización dos sentidos para a discriminación das calidades dos obxectos. - Adquisición de hábitos que favorecen a saúde: alimentación equilibrada, ambientes non contaminados. - Iniciativa por asumir responsabilidades e esforzo no seu cumprimento. 	
--	--	--

<p>Área: coñecemento do contorno</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Cores vermella, amarela, azul, laranxa e branca. - Formas planas: círculo, cadrado e triángulo. - Cardinais 1, 2 e 3. - Paisaxes relacionadas coas vacacións: praia, campo... - Tamaños grande-pequeno. - Mestura de cores: verde. - Cuantificadores básicos: moitos-poucos. - Relación entre obxectos e coleccións: series. - Lugares da clase. - Os obxectos da clase. - Espazos do colexio. - Elementos persoais da clase: profesor/a e compañeiros/as. - Normas de comportamento na clase. 	<ul style="list-style-type: none"> - A cor rosa. - A serie numérica: cardinal 4 e 5. - Formas planas: círculo, cadrado e triángulo e rectángulo. - Os corpos no espazo: diante-detrás, aberto-pechado, preto-lonxe, dentro-fóra. - Tamaños: alto-baixo. longo-curto, grande-mediano-pequeno. - Cuantificadores: menos ca, un-varios, metade. - Series de forma, cor e tamaño. - Algúns xogos tradicionais. - Propiedades dos obxectos: suavidade. - Mestura de cores: cor morada. - Formas planas: o - Obxectos cotiáns relacionados co aseo e co vestido. - As estacións: o inverno. 	<ul style="list-style-type: none"> - A serie numérica: cardinais 1, 2, 3, 4, 5 e 6. - As cores negra e gris. - Cuantificadores: ningún-varios, metade, tantos coma. - Formas planas: o círculo, o rectángulo e o rombo. - Os corpos no espazo: preto-lonxe, enriba/debaixo, aberto-pechado, entre, diante-detrás, sobre-baixo... - Propiedades dos obxectos: alto-baixo, tamaño, cor e forma. - Series de tamaño, cor e forma. - Plantas do medio na primavera. - Estacións do ano: a primavera. - Cambios naturais e vexetais que se producen na primavera. - Desenvolvemento da vida das plantas.
--------------------------------------	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Membros da familia, parentesco, funcións e ocupacións. - Diversos tipos de estrutura familiar e o seu lugar nela - Os corpos no espazo: dentro-fóra, arriba-abaxo, diante-detrás. - Cuantificadores básicos: cheo-baleiro. - Tamaño: longo-curto. - Froitos do outono: carnosos e secos - Obxectos relacionados coa choiva: o seu uso e función. - As estacións: o outono. - Fenómenos atmosféricos propios do outono. - Plantas do medio no outono. - Profesións e oficios próximos á nena e ó neno: policía e carteiro/a. - Elementos da paisaxe urbana: prazas, xardíns, edificios, semáforos, 	<ul style="list-style-type: none"> - Algúns fenómenos atmosféricos do inverno. - Profesións relacionadas co coidado do corpo e coa saúde: médico/a. - Obxectos relacionados co deporte. - A cor marrón. - Elementos e lugares relacionados co consumo: tendas, obxectos que se venden nelas... - Oficios relacionados co consumo: vendedor/a, panadeiro/a... - Relacións de utilidade entre os seres vivos. - Alimentos de orixe animal e vexetal. - Obxectos relacionados coa alimentación. 	<ul style="list-style-type: none"> - Profesións: agricultor/a e xardineiro/a. - Obras plásticas presentes no medio. - Profesións relacionadas coa arte: artista. - Lugares para a diversión e o lecer. - Iniciación á medida: grosso-delgado, rápido-lento. - Características físicas e funcionais dos animais. - Os animais e os distintos medios: terra, auga, aire. - Animais domésticos e salvaxes. - Profesións: veterinario/a. - Nocións básicas de medida: lixeiro-pesado. - O coidado do medio. - Distintos medios de transporte e os
--	--	---	---

	<p>beirarrúas, calzadas...</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cuantificadores: máis ca. - Celebracións do ano: Nadal. - A casa: características externas e internas. - Funcións dos seus espazos. - Dependencias e obxectos da casa. - Tipos de vivendas. - Normas de comportamento na casa. - Profesión próxima ó neno e á nena: albanel. - Propiedades dos obxectos: dureza. 		<p>medios físicos.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Profesións relacionadas cos servizos públicos: médico/a e bombeiro/a. - Profesións relacionadas cos medios de transporte: mecánico/a. - Cambios naturais vexetais que se producen no verán. - Froitas do verán. - Obxectos de uso específico no verán: o vestido e outros. - As estacións do ano: o verán. - Distintos tipos de paisaxe: mar, montañas, campo...
	<ul style="list-style-type: none"> - A linguaxe oral e a necesidade de comunicación. - Actitude de escoita ante as narracións. - O uso do verbo. - Interese por participar nas diversas 	<ul style="list-style-type: none"> - Interese por participar nas situacións de intercambio oral. - Xénero: masculino-feminino. - Uso progresivo, segundo a idade, do léxico preciso e variado, estruturación gramatical correcta e pronuncia clara. 	<ul style="list-style-type: none"> - Interese por intervir en situacións de intercambio oral. - Comprensión das intencións comunicativas de adultos, de nenos e de nenas nas diferentes situacións e actividades.

<p>Área: Linguaxes: comunicación e representación</p>	<p>situacións de comunicación.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Contos - Iniciación no recitado de poesías, descubriendo o ritmo, a rima e a mensaxe que transmiten. - Os materiais da expresión plástica. - Gozo coa produción de obras plásticas. - Identificación do contraste: ruído-silencio. - Interpretación de cancións sinxelas. - Posibilidades expresivas do corpo. - Curiosidade polos medios audiovisuais e tecnolóxicos. - A linguaxe oral como medio de comunicación. - Coleccións de nomes. - Pronuncia progresivamente correcta das palabras do vocabulario e construción de frases sinxelas con elas. - Desenvolvemento de actitudes positivas 	<ul style="list-style-type: none"> - Expresión oral de mensaxes sinxelas, afirmativas e negativas, empregando o vocabulario básico. - Aproximación aos distintos códigos da lingua escrita. - Gusto e gozo coas poesías e cos contos. - Materiais e útiles da expresión plástica. - Construción dalgún xoguete utilizando materiais de refugallo. - Construción oral de frases afirmativas e negativas. - Lectura de pictogramas. - Instrumentos da lingua escrita: imaxes, etiquetas, pictogramas. - Exploración dos materiais útiles para a expresión plástica. - Interpretación de mensaxes corporais expresadas por outros. - Emprego adecuado dos recursos e medios que achegan as novas tecnoloxías da 	<ul style="list-style-type: none"> - Instrumentos da lingua escrita: etiquetas, imaxes... - Iniciación ao ditado. - Os xogos lingüísticos (poesías, adiviñas...). - Os textos literarios. - Utilización progresivamente autónoma dos libros da biblioteca. - As distintas técnicas da expresión plástica. - Calidades do son: duración. - Utilización dos sons para a interpretación musical. - Interese e atención nas audicións musicais. - Gusto e gozo coa expresión corporal. - Achegamento progresivo a diferentes producións audiovisuais. - Produción de mensaxes orais referidas a necesidades, emocións, desexos,
---	--	---	---

<p>cara á lingua estranxeira.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A lingua escrita como medio de comunicación e gozo. - Achegamento ós textos de tradición cultural - Recoñecemento de logos, debuxos, pictogramas... - Imaxes e sons: fotografías, música, debuxos... - Cancións infantís e audicións musicais. - Control do corpo: relaxación. - Recoñecemento dalgúns fenómenos atmosféricos: chuvia, trono... discriminando os contrastes básicos forte-suave. - Relato de situacións cotiás procurando seguir unha orde temporal. - Gusto e gozo na utilización da biblioteca. - Son de instrumentos do Nadal. - Posibilidades expresivas do corpo. 	<p>información e da comunicación.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Os diminutivos - Emprego oral de frases interrogativas. - Desexos de coñecer palabras básicas, relacionadas coas rutinas, en lingua estranxeira. - Os instrumentos da lingua escrita: imaxes, símbolos, carteis, anuncios... - Os textos literarios. - As técnicas de expresión plástica: debuxo. - Ritmo e música. - Axuste do movemento ao espazo partindo de diferentes posicións e en distintas direccións. - Adquisición progresiva de habilidades e destrezas relacionadas co uso dos instrumentos tecnolóxicos. - Achegamento progresivo a diferentes producións audiovisuais (películas, debuxos animados...). 	<p>intencións, propostas, opinións...</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realización de descrições sinxelas de feitos e eventos da vida cotiá. - Iniciación á lingua escrita a través da observación de textos escritos no contorno. - Gusto e gozo polas elaboracións plásticas. - Interese por explorar as posibilidades comunicativas que ofrece a linguaxe audiovisual. - Desexos de coñecer palabras básicas, relacionadas coas rutinas cotiás, en lingua estranxeira. - Interpretación de códigos de simbolización gráfica. - Desenvolvemento das habilidades grafomotrices empregadas na escrita. - Produción de obras plásticas tomando como referencia a observación do medio.
--	---	---

SECUENCIACIÓN DE CONTIDOS			
6º E.I. (5 anos)			
1º trimestre		2º trimestre	
3º trimestre			
Área: coñecemento de si mesmo e autonomía persoal	- As distintas actividades cotiás: de xogo, tarefas, rutinas, de colaboración... no ámbito escolar.	- Sentimentos e emocións propios e dos demais.	- Características diferenciais do propio corpo respecto ó dos demais.
	- Características diferenciais do corpo.	- Segmentos e elementos do corpo.	- Movements combinados.
	- Movements e posturas do corpo.	- Articulacións do corpo: cóbado, xeonllo, cintura...	- Accións que favorezan a saúde: alimentación.
	- Limpeza e orde na clase e no colexio.	- Os órganos dos sentidos e a súa función na percepción.	- Segmentos do corpo: lado dereito, lado esquerdo.
	- Planificación de accións secuenciadas para resolver situacións lúdicas ou cotiás.	- Características diferenciais do corpo.	- Distinción de semellanzas e diferenzas entre as características e calidades do seu corpo e o dos demais.
	- Control da direccionalidade nas actividades gráficas.	- Algunhas partes internas do corpo.	- Reprodución de posturas combinadas co corpo.
	- Adaptación do movemento e a postura ás distintas situacións de actividade.	- Utilización dos sentidos para discriminar calidades dos obxectos: olor, sabor, son...	- Adquisición de hábitos relacionados coa alimentación.
	- Contribución e colaboración á orde e limpeza do recinto escolar.	- Identificación de sensacións que podemos apreciar no noso propio corpo: calor, suavidade, dureza...	- Control e regulación do propio comportamento en situacións cotiás.
	- Adecuación do comportamento ás	- Percepción dos cambios físicos propios e dos demais co paso do tempo.	- Iniciativa e constancia na realización de

	<p>distintas situacións de actividade cotiá na escola.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Experimentación da noción de dereita en relación ó propio corpo. - Desenvolvemento de hábitos de hixiene, fundamentalmente relacionados coa hixiene dental, empregando de forma autónoma os útiles precisos. 	<p>actividades.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exploración das posibilidades motrices e posturais do propio corpo. - Coordinación óculo- manual.
<p>Área: coñecemento do contorno</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Propiedades dos obxectos. - Tamaños e medidas: grande-pequeno, longo-curto, alto-baixo e goso-delgado. - Cuantificadores básicos: cheo-baleiro, máis que-menos que e enteiro-metade. - Nocións espaciais básicas. - A serie numérica: cardinais 1, 2, 3, 4, 5 e 6. - Formas planas: círculo, cadrado, triángulo, rectángulo e rombo. - Propiedades dos obxectos: recto-curvo, lixeiro-pesado. - Os corpos no espazo: arredor, entre. - Series que combinan forma, cor e 	<ul style="list-style-type: none"> - Os corpos no espazo: xunto-separado, esquerda-dereita, aberto-pechado. - Series que combinan cores, formas e tamaños. - A estación: o inverno. - Animais que hibernan. - Fenómenos atmosféricos propios do inverno. - O tempo atmosférico e a organización da vida humana. - Propiedades dos obxectos: tamaño, cor, sabor, duro-brando, simetría, frío-quente, liso-rugoso. - A serie numérica: o cardinal 7, 8 e 9. 	<ul style="list-style-type: none"> - Propiedades dos obxectos: tamaño e cor, recto-curvo, textura, dureza, temperatura... - A serie numérica: do 0 ó 10. - Anterior e posterior a un número. - Aspectos ordinais da serie numérica. - Corpos xeométricos: esfera, cubo. - Cuantificadores básicos: tantos como, ningún-varios, cheo-baleiro. - Tamaños mediano, pequeno e grande. - Os corpos no espazo: aberto-pechado, esquerda-dereita, arredor, entre. - Desenvolvemento da vida das plantas. - Relación de utilidade entre os seres

<p>tamaño.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A gama da cor azul, marrón e verde. - Espazos da clase. - Obxectos presentes na clase e no colexio. - Normas de comportamento na clase e no colexio. - Espazos do colexio: clases, pistas de deporte, sala de profesorado, comedor... - Persoas do colexio e os seus traballos: profesor/a, director/a, limpador/a... - Normas de relación e convivencia no contexto familiar. - Membros da familia e as súas relacións de parentesco: nai/pai, fillos/as, avós/as... funcións e ocupacións. - Tipos de estrutura familiar: o seu lugar dentro dela - Ordinais: primeiro e último. - Fenómenos atmosféricos do outono: 	<ul style="list-style-type: none"> - O anterior e o posterior dun número. - Cuantificadores básicos: enteiro-metade, un-varios, tantos como. - Figuras planas: círculo, cadrado, triángulo, rectángulo, rombo e óvalo. - Cores: gama do amarelo e do vermello. - Normas de comportamento no seu medio próximo. - Lugares, obxectos e accións relacionados co consumo. - Alimentos de orixe animal e vexetal. - Nocións básicas de medida: grande-pequeno, ancho-estreito, longo-curto. - Algúns xogos tradicionais. - Profesións relacionadas coa saúde: dentista e oculista. 	<p>vivos.</p> <ul style="list-style-type: none"> - O papel das persoas na conservación do medio natural. - Partes dunha planta. - Cambios vexetais, climáticos e dos seres vivos que se producen na primavera. - Plantas do medio na primavera. - Elementos do medio aptos para a diversión e o lecer: parques, xardíns - Nocións básicas de medida: goso-delgado, mediano. - Os corpos no espazo: esquerda-dereita, diante-detrás. - Animais de distintos hábitats: selva, deserto, zonas polares. - Animais nos distintos medios físicos: terra, aire e auga. - Características morfolóxicas e funcionais dos animais.
---	---	--

	<p>treboada, choiva, vento...</p> <ul style="list-style-type: none"> - Froitos do outono: carnosos e secos. - As árbores no outono: folla caduca e perenne. - As estacións: o outono. - Plantas do medio. - Elementos da paisaxe urbana: rúas, prazas, parques, edificios, semáforos, beirarrúas... - O coidado do medio natural: separación do lixo. - Celebracións do ano: Nadal. - Obxectos relacionados co Nadal. - Distintos tipos de vivenda e os espazos que a forman. - Características internas e externas da propia vivenda e as funcións dos seus espazos. - Datos referidos á propia vivenda: enderezo e teléfono. 		<ul style="list-style-type: none"> - Relacións entre obxectos: series que combinan cores, formas e tamaños. - As estacións: o verán. - Obxectos cotiáns relacionados co vestido e outros. - Froitas do verán. - Distintos tipos de paisaxes naturais. - Cambios naturais-vexetais que se producen no verán.. - Os medios físicos: auga, aire e terra, e a súa relación cos medios de transporte. - Medios de comunicación e información. - Elementos do medio que inflúen na organización social: transportes e servizos sanitarios. - Consecuencias da intervención humana no medio natural: contaminación.
--	---	--	--

<p>Área: Linguaxes: comunicación e representación</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Normas que rexen o intercambio lingüístico. - Participación en conversacións colectivas respectando as normas do intercambio lingüístico. - Interese por mellorar as súas producións lingüísticas. - Tempos verbais: futuro. - Uso progresivo de léxico preciso e variado, estruturación gramatical correcta e pronuncia clara. - Palabras e expresións dunha lingua estranxeira que se poidan introducir. - Curiosidade por coñecer outras linguas. - Achegamento á lingua escrita e a algúns dos seus elementos. - As imaxes e os símbolos como medios de comunicación. - Nocións de direccionalidade con respecto ao corpo. 	<ul style="list-style-type: none"> - As distintas situacións de comunicación oral: con diferentes interlocutores, diferentes contextos, distintos contidos e situacións. - Normas que rexen o intercambio lingüístico. - Utilización das variacións de número nas palabras, pronunciando correctamente e cunha estruturación clara. - Comprensión de mensaxes producidas polos seus iguais e polos adultos. - Achegamento á lingua escrita e a algúns dos seus elementos. - Producción de imaxes debidamente secuenciadas. - Atención e asimilación de textos. - Utilización da biblioteca con respecto e coidado. - Os materiais e técnicas da expresión plástica. - Utilización de instrumentos para 	<ul style="list-style-type: none"> - As diferentes situacións de comunicación oral. - Producción de frases cunha estruturación, pronuncia e entoación adecuadas. - Atención, asimilación e posterior reprodución de textos lidos por un adulto. - Os nomes colectivos. - Aquelas palabras e expresións dunha lingua estranxeira que, estando relacionadas cos contidos, se poidan introducir. - Os instrumentos da lingua escrita: imaxes, etiquetas... - Gusto e gozo na utilización da biblioteca. - Técnicas e materiais da expresión plástica. - Utilización do debuxo para representar
---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - Diferenciación entre formas escritas e outras formas de expresión gráfica. - Os xogos lingüísticos (poesías, adiviñas...). - Materiais da expresión plástica: ceras, lapis, rotuladores... - Utilización dos diversos materiais da expresión plástica para realizar obras que desenvolvan a creatividade. - Curiosidade polos medios audiovisuais e tecnolóxicos. - Achegamento ao uso do ordenador. - Utilización da biblioteca con respecto e coidado. - Textos de tradición oral: contos, poesías e adiviñas. - Interese por coñecer as técnicas e materiais plásticos - Recoñecemento de logos, debuxos, pictogramas... 	<ul style="list-style-type: none"> acompañar cancións ou movementos. - Interese por coñecer e manexar os instrumentos musicais. - Propiedades expresivas do corpo. - Utilización razoada de producións audiovisuais. - Construción oral de frases respectando a concordancia de xénero e número. - Expresión ordenada de feitos e accións observados na vida cotiá. - Aquelas palabras e expresións dunha lingua estranxeira que, estando relacionadas cos contidos, se poidan introducir. - Interpretación de pictogramas. - Os textos literarios. - Recitado de poesías, descubrindo o ritmo, a rima e a mensaxe que transmiten. - Utilización progresiva e autónoma dos libros da biblioteca. 	<ul style="list-style-type: none"> obxectos e situacións. - Actitude atenta nas audicións musicais. - Posibilidades expresivas do corpo. - Interpretación de mensaxes corporais expresadas por outros. - Control da respiración en actividades de movementos e relaxación. - Adquisición progresiva de habilidades e destrezas relacionadas co uso dos instrumentos tecnolóxicos. - Achegamento progresivo a diferentes producións audiovisuais. - Desexos de participar en diferentes situacións de intercambio oral. - Uso progresivo, acorde coa idade, do léxico preciso e variado, estruturación gramatical correcta e pronuncia clara. - Instrumentos da lingua escrita: imaxes, libros, revistas, carteis e anuncios. - Achegamento á lingua escrita e a
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - Imaxes e sons: fotografías, música, debuxos... - Utilización dos sons para a interpretación musical. - Interpretación de cancións seguindo o ritmo e a melodía. - Iniciación á lingua escrita a través da observación de textos escritos no medio. - Instrumentos que serven de vehículo á lingua escrita: imaxes, etiquetas, libros, revistas... - Reprodución oral de contos seguindo unha secuencia temporal. - Cancións infantís e audicións musicais. - Actitude de escoita e atención nas interpretacións musicais e dramáticas. - Posibilidades expresivas do corpo. 	<ul style="list-style-type: none"> - Reprodución mediante o debuxo de obxectos, accións e situacións. - Cancións infantís e audicións musicais. - Utilización dos sons para a interpretación musical. - Curiosidade polos medios audiovisuais e tecnolóxicos. - Formación de familias de palabras. - Desenvolvemento de actitudes positivas cara á lingua estranxeira. - Utilización de diversas técnicas plásticas con formas, cores e materiais. 	<p>algúns dos seus elementos.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Experimentación con formas e cores a través de diversas técnicas plásticas. - Valoración das súas producións plásticas e das dos demais. - As distintas intencións comunicativas propias e dos demais. - Desexos de coñecer palabras básicas, relacionadas coas rutinas cotiás, en lingua estranxeira. - Diferenciación entre formas escritas e outras formas de expresión gráfica. - Contos, poesías e adiviñas. - Os textos literarios. - Utilización da biblioteca con respecto e coidado. - Esfuerzo por mellorar a expresión gráfica.
---	---	--

6. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

A avaliación será global, continua e formativa. Avaliaranse as aprendizaxes do alumno/a, os procesos de ensino e a propia práctica docente. Teremos en conta os seguintes aspectos:

- ✓ A organización da aula, o seu clima escolar, a interacción entre o alumnado; así como a relación entre o profesorado e o alumnado.
- ✓ A coordinación entre os profesionais dun mesmo ciclo e a coherencia entre os ciclos.
- ✓ A relación cos pais/nais/ tutores legais e a súa participación nos procesos de aprendizaxe dos seus fillos/as.
- ✓ Adecuación das propostas metodolóxicas na adquisición das competencias básicas.
- ✓ A evolución no proceso de aprendizaxe do alumnado/a.
- ✓ A adecuación da proposta pedagóxica e da propia planificación ás características dos alumnos.

ÁREA: **Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal**

- Recoñecer, identificar e representar o corpo na súa globalidade e as súas diferentes partes.
- Coordinar e controlar o seu corpo, as súas posibilidades motrices e adaptalo ás características dos obxectos, á acción e á vida cotiá.
- Recoñecer os sentidos e identificar percepcións e sensacións.
- Construír unha imaxe positiva propia e acepta a súa identidade, manifestando confianza nas súas posibilidades e recoñece as súas limitacións.
- Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando positivamente a diversidade.
- Identificar e manifestar os propios sentimentos, vivencias, emocións e comprender os das demais persoas.
- Participar en xogos, amosando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez máis axustadas.
- Participar en xogos e actividades colectivas aceptando as normas que os rexen.
- Resolver con iniciativa e autonomía as actividades da vida cotiá, colaborar en tarefas e aceptar as normas.
- Manifestar hábitos de saúde, alimentación saudable, hixiene corporal e benestar

utilizando axeitadamente espazos e materiais.

- Identificar situacións de risco e actúa coherentemente ante elas.

ÁREA: **Coñecemento do contorno**

- Explorar os obxectos e elementos do contorno inmediato e actúa sobre eles.
- Recoñecer os seus atributos e calidades.
- Agrupar, clasificar e ordenar estes elementos e coleccións segundo distintos criterios.
- Empregar os números para identificar, contar, clasificar, informarse e ordenar elementos da realidade, aproximándose o seu valor notacional e conceptual.
- Propoñer e resolve problemas sinxelos relacionados con situación cotiás, empregando e comparando magnitudes de peso, lonxitude e capacidade.
- Recoñecer algún aspectos xeométricos básicos: liñas, puntos, rectángulos, cadrados, triángulos, círculos, esferas, cubos e prismas.
- Describir e representar dun xeito elemental a situación das propias nenas e nenos en relación a obxectos e ás demais persoas usando vocabulario topolóxico elemental.
- Usar e comprender nocións temporais básicas ordenando temporalmente feitos referidos á súa vida.
- Dar mostras de interesarse polo medio natural e os seus cambios.
- Identificar e nomear algúns dos seus compoñentes, establecendo relacións sinxelas de interdependencia.
- Manifestar actitudes de coidado e de respecto cara á natureza e participar en actividades para conservala.
- Identificar e recoñecer as diferentes etapas da vida nas persoas e outros seres vivos.
- Identificar e coñecer os grupos sociais máis significativos do contorno e algunhas características da súa organización.
- Recoñecer, identificar e poñer exemplos sinxelos dalgúns servizos comunitarios.
- Recoñecer algunhas manifestacións culturais próximas e doutras realidades, valorando a súa diversidade e riqueza.

ÁREA: **Linguaxes: comunicación e representación**

- Utilizar a lingua oral de modo máis conveniente para unha comunicación positiva con iguais e con persoas adultas, segundo as intencións comunicativas.
- Comprender mensaxes orais diversas, amosando actitude de escoita.

- Amosar unha actitude positiva cara á aprendizaxe dunha lingua estranxeira, interesándose por participar en interaccións orais en rutinas, xogos e situación habituais de comunicación.
- Amosar interese polos textos escritos presentes na aula e no contorno próximo, iniciándose no seu uso e na comprensión das súas finalidades.
- Interesarse e participar nas situacións significativas de lectura e escritura que se producen na aula desenvolvidas por persoas lectoras e escritoras competentes.
- Producir diferentes textos individualmente ou en grupo -con escritura convencional ou non-, con propósitos e intencións diferentes: recoller e transmitir información, gozo...
- Gozar compartindo a escoita e a lectura en voz alta de textos literarios: contos, relatos, lendas, poesías, rimas e adiviñas.
- Utilizar a biblioteca con respecto e coidado, valorándoa como recurso informativo, de entretemento e gozo.
- Expresarse e comunicarse utilizando medios, materiais e técnicas propios das diferentes linguaxes artísticas e audiovisuais.
- Utilizar, na medida das súas posibilidades, a linguaxe audiovisual e as tecnoloxías da información e comunicación como vehículo de expresión e comunicación.
- Amosar interese por explorar as súas posibilidades de expresión e representación, por gozar coas súas producións e por compartir as experiencias creativas, estéticas e comunicativas.

7. PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN

✓ Avaliación inicial

Consiste en determinar o nivel de partida do alumnado, o que xa saben e coñecen e tamén falsas creencias sobre cada tema de traballo.

✓ Avaliación continua

Consiste no seguimento do proceso de ensino aprendizaxe co fin de determinar as dificultades que van xurdindo e establecer as correccións necesarias para afrontalas.

✓ Avaliación final

Consiste en determinar o nivel de aprendizaxe acadado polos alumnos dende o inicio das unidades de aprendizaxe ata o final.

8. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

As principais técnicas e fontes de información do proceso de avaliación serán a observación directa e sistemática, a análise das producións das nenas/os e as entrevistas coas familias ou titores legais.

- A observación é un proceso de atención sostida e voluntaria que se realizará mediante:
 - Listas de control.
 - Rexistros anecdóticos.
 - Escalas de observación.
 - Diario de clase.
- Análise de tarefas mediante:
 - Análise do caderno de clase do alumno.
 - Análise de textos escritos e pequenas investigacións e traballos.
 - Xogos de simulación e dramáticos.

Nas titorías elabóranse os correspondentes rexistros de avaliación e as titorías do mesmo nivel realizan as correspondentes calibracións.

Ao final de cada trimestre elaborase un informe personalizado que se entrega ás familias.

9. METODOLOXÍA DIDÁCTICA, CONSIDERANDO AS COMPETENCIAS BÁSICAS COMO ELEMENTO ORGANIZADOR

Para darlle un sentido educativo ao segundo ciclo de Educación Infantil debemos facer explícitos os principios metodolóxicos que deben enmarcar a acción pedagóxica. Polo tanto deberemos ter en conta en todo momento para o bo desenrolo do proceso de ensinanza-aprendizaxe os seguintes puntos:

- Crear un bo ambiente de aprendizaxe

Isto implica unha boa organización e distribución espacio-temporal. Debemos en todo momento distribuír o espazo do que dispoñemos do xeito máis axeitado para que o proceso resulte satisfactorio(recunchos).Polo que se refire á distribución temporal, este debe ser flexible, adaptado en todo momento ás necesidades e características de cada neno,-a.
- Perspectiva didáctica

Os contidos serán organizados tendendo cara un enfoque globalizador, é dicir partindo de situacións globais, buscando que os nenos,-as poidan tomar decisións, anticipar as súas accións.

- O papel do mestre

É moi importante que nós, como mestres, sexamos capaces de involucrarnos e involucrar aos nenos e nenas en actividades que nos fagan observar, imaxinar, formular hipóteses. Debemos favorecer que os nenos,-as expresen libremente as súas opinións, evitando as comparacións e as ridiculizacións.

- O papel do alumnado

Teremos en conta en todo momento os coñecementos previos dos nosos alumnos,-as de xeito que acaden aprendizaxes significativos. Potenciaremos que o alumnado reflexione sobre os seus avances e progresos.

- Agrupamentos

Para poder atender a diversidade do alumnado e á aprendizaxe de contidos organizaranse diferentes formas de agrupamento. Organizando actividades para o gran grupo, para grupo pequeno e para traballar individualmente.

- O contorno

En todo momento debemos ter en conta a importancia da colaboración e coordinación entre os elementos que inciden no proceso educativo: equipo docente, familias e o entorno.

10. RECURSOS DIDÁCTICOS

- **Equipamento:**

- Materias primas: xiz, papeis, pinturas, etc.
- Utensilios para medir, cortar, unir, mesturar, etc.
- Fontes de información: carteis, libros etc..
- Recipientes para almacenamento.
- Instalacións para exposicións.

- **Material didáctico:**

- Materiais para o desenvolvemento do currículo:
 - ✓ *Taller matemáticas manipulativas* (niveis 1, 2 e 3 segundo o curso). Santillana.

- ✓ *Taller Lengua comunicativa* (nivel 1, 2 ou 3 segundo o curso). Santillana.
- Materiais que faciliten as actividades de ensinanza-aprendizaxe. Dentro deste grupo cabe destacar: materiais impresos, materiais audiovisuais e outros materiais informáticos.
- Materiais para o desenvolvemento do xogo simbólico.
- Materiais para o coñecemento do medio.
- Materiais para o desenvolvemento da linguaxe.
- Materiais de desenvolvemento psicomotor.
- Materiais de desenvolvemento da linguaxe musical.
- Materiais de desenvolvemento da linguaxe matemática.
- Materiais de desenvolvemento de actividades artísticas e plásticas.

11. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

As medidas de atención á diversidade oscilan nun continuo que abarca desde a prevención á intervención directa específica, respectando o disposto no *decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado da Comunidade Autónoma de Galicia*. Non van ligadas de forma permanente a colectivos de alumnos/as concretos, xa que calquera alumno/a pode requirir ao longo da súa escolaridade a adopción de distintos tipos de medidas.

Por regra xeral as medidas sempre tenderán a ir do máis ordinario ao máis extraordinario, das situacións máis normalizadoras ás menos normalizadoras.

As medidas de atención á diversidade adoptadas aparecen reflectidas no Plan de Atención á Diversidade.

Programaranse actividades de reforzo e ampliación para alumnos/as que o precisen.

Contaremos sempre co apoio do equipo de Orientación seguindo as súas pautas e orientacións sobre as medidas a tomar nos diferentes casos.

Entre a diversidade propia da aula cabe destacar 2 casos de NEAE:

- Unha alumna con retaso madurativo e da linguaxe, acompañado de dificultades na motricidade fina e grossa. Acode a servizos externos (UDIAF) e está en estudo por epilepsia.

- Un alumno con retraso madurativo, comportamento disruptivo e dificultades de atención, así como dificultades na psicomotricidade fina e grossa.

12. CONCRECIÓN DO PLAN TIC E DO PLAN DE CONVIVENCIA

• Plan TIC

Traballemos na aula de Informática:

- CD de recursos didácticos.
- Actividades na pizarra dixital.
- Actividades de Lectura: PLC.

• Plan de Convivencia

Tal como se recolle no Plan de Convivencia as accións son:

- Actuacións preventivas.
- Actividades para a integración e participación do alumnado.
- Actividades que favorezan a relación de familia e centro.
- Actividades de sensibilización fronte ao acoso.
- Actividades de sensibilización da comunidade educativa en igualdade homes e mulleres.
- Actuacións conxuntas de órganos de goberno, de coordinación docente distintos equipos docentes e a orientadora.
- Actuacións do profesorado titor para a integración do alumnado de ingreso.
- Actuacións específicas para a prevención da violencia sexista, racista ou outras.

13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES EXTRAESCOLARES

➤ Extraescolares

Visitas que se programen durante o curso o Equipo de Actividades Complementarias e Extraescolares.

➤ Complementarias

O alumnado de Educación Infantil, xunto co resto do alumnado do centro, participará nas actividades de carácter conxunto que se celebren no mesmo, como o Samaín, Nadal, festa de fin de curso...

Alén, respectaranse as conmemoracións fixadas na orde do calendario escolar (*Orde*

do 19 de maio de 2021):

1º trimestre	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Día universal da infancia (20 novembro) ✓ Día Internacional contra a violencia de xénero (25 de novembro) ✓ Constitución e Estatuto de autonomía de Galicia (30 novembro – 7 decembro) ✓ Día Internacional das Persoas con discapacidade (3 decembro) ✓ Día da Declaración universal dos DDHH (10 decembro)
2º trimestre	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Día Internacional da Educación (24 xaneiro) ✓ Día escolar da non violencia e da paz (30 xaneiro) ✓ Día de Rosalía de Castro (24 febreiro) ✓ Día Internacional da muller (8 marzo) ✓ Día Mundial dos dereitos do consumidor (15 marzo) ✓ Semana da prensa (7-11 marzo) ✓ Día Mundial da saúde (7 abril)
3º trimestre	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Semana do Libro (18-22 abril) ✓ Día Internacional contra o acoso escolar (2 maio) ✓ Día de Europa (9 maio) ✓ Semana das Letras Galegas (16-20 maio) ✓ Día Mundial do Medio ambiente (5 xuño)

14. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN

Para avaliar a adecuación da programación á consecución dos obxectivos educativos propostos valoraranse:

- Os resultados das avaliacións e a porcentaxe de alumnado que supera os contidos da materia.
- Nivel de competencia acadado vocabulario adquirido, destreza no uso de programas

informáticos, uso da biblioteca.

- Nivel de colaboración coas familias e outros membros do equipo docente.